

Halvårsrapport

EU-delegasjonen, Brussel. Rapport fra 1. halvår 2021

27. august 2021

Saksbehandlere: miljørådene Kaya Grjotheim og Tom O. Johnsen

- [Et halvår med portugisisk EU-formannskap](#)
- [Formannskapslandet Portugal har gjennom dialog med Brasil forsøkt å få framgang i forhandlingene om en tilleggsavtale til Mercosur](#)
- [Lovforslag for å forhindre omsetning av varer som bidrar til avskoging er utsatt til desember](#)
- [Mange gjenoppbyggingspakker godkjent av Kommisjonen.](#)
- [Enighet om budsjett for EUs felles jordbrukspolitikk \(CAP\)](#)
- [EU har fått en klimalov som lovfester klimamålene for 2030 og 2050](#)
- [Ny klimatilpasningsstrategi lagt frem. Klimatilpasningsarbeidet skal bli smartere, kjappere og mer systemisk med et internasjonalt aktivt EU](#)
- [Kommisjonen fastsatte delegert rettsakt om klima i klassifiseringsforordningen og foreslo nytt direktiv for bærekraftsrapportering](#)
- [Omfattende EU-diskusjoner om forslaget til batteriforordning. Debatten fortsetter til høsten og inn i neste år](#)
- [Kommisjonen la frem en ny handelsstrategi for EU](#)
- [Handlingsplanen for nullforurensning lagt frem av Kommisjonen](#)
- [Revidert industristrategi lagt frem. Fokus er EUs avhengighet av import av strategisk viktige råvarer og produkter](#)
- [Strategi for bærekraftig blå økonomi ble lagt fram](#)
- [Europaparlamentet med offensiv posisjon til Kommisjonens sirkulær økonomi handlingsplan og biodiversitetsstrategi.](#)
- [Rådet vedtar konklusjoner på kjemikaliestrategien](#)
- [Rådet vedtar konklusjoner på «Renoveringsbølgen»](#)
- [Rådet vedtar konklusjoner på strategien for smart mobilitet](#)
- [Politiske møter mellom EUs miljøministre i Rådet](#)
- [Norges regjering fortsetter sin dialog med Kommisjonen om EUs grønne giv](#)

[Portugal har hatt EU-formannskapet dette halvåret](#)

Arbeidet med oppfølging av den grønne given har gått ufortrødent videre under portugisisk formannskap for Rådet. I løpet av det foregående halvåret har man også sett en gradvis gjenåpning av europeiske samfunn. Portugiserne uttrykte at de skulle «turn plans into action» og det har de også gjort. De fleste strategiene under den grønne given ble publisert i 2020 og nå er det oppfølgingen av dem som står for tur. På klimaområdet var det høyt prioritert av portugiserne å lande en endelig enighet om EUs klimalov, noe som en fikk til 21. april i år. Portugiserne har vært opptatt av å komme så langt som mulig i Rådet når det gjelder batteriforordningsforslaget, noe som har resultert i rundt 20 oppklarende møter i Rådets miljøarbeidsgruppe i vår. Det portugisiske formannskapet har vært veldig opptatt av klimatilpasning og fikk utarbeidet rådskonklusjoner til Kommisjonens klimatilpasningsstrategi. På slutten av formannskapet ble også EU enige om sin fremtidige felles jordbrukspolitikk.

[Mercosur og tilleggsavtale](#)

Portugal har under sitt formannskap vært i dialog med Brasil for å få framgang i forhandlingene om en tilleggsavtale til Mercosur-avtalen. Denne tilleggsavtalen skal bidra til å forplikte Mercosur-landene og da særlig Brasil, til å redusere avskoging av tropisk skog. Tilleggsavtalen har vært et krav fra flere medlemsland og sivilsamfunn, og det er også bred enighet i Kommisjonen om at en slik avtale er påkrevd, men prosessen ble ikke sluttført under portugisisk formannskap.

[Regelverk som reduserer risiko for at produkter omsatt på det europeiske markedet bidrar til avskoging](#)

I biodiversitetstrategien ble det formidlet at Kommisjonen ville legge frem et [regelverk som reduserer risiko for at produkter som omsettes på det europeiske markedet bidrar til avskoging](#). Dette skulle etter planen legges frem i løpet av våren, men er nå tentativt utsatt til desember 2021. Kommisjonen nevner ofte at dette regelverket kan spille en rolle sammen med en tilleggsavtale til Mercosur for å oppnå redusert avskoging i Amazonas.

Europaparlamentet forhandlet fram sin posisjon til regelverket høsten 2020 og har kommet med et eget forslag. Parlamentet ønsker å inkludere flere naturtyper enn skog, og denne innstillingen deler de med en rekke Brusselbaserte NGOer. Det har våren 2021 vært arrangert en rekke webinarer i regi av ulike NGOer, representanter i Parlamentet og andre grupperinger hvor blant annet dette spørsmålet er belyst. Kommisjonen har deltatt på mange av disse webinarene og uttrykt en skepsis mot å utvide regelverket til å gjelde mer enn skog. Begrunnelsen fra Kommisjonens side har vært at regelverket må kunne håndheves, og at man på nåværende tidspunkt ikke er klar til å inkludere flere naturtyper. Andre spørsmål som er diskutert er standarders roller, hvor langt lovverket skal gå, om det skal stoppe ved ulovlig hogst eller om det skal inkludere begrep som bærekraftig skogbruk og liknende.

[Grønt lys for mange nasjonale planer for gjenoppbyggingspakker](#)

Før nyåret kom regjeringssjefene i Det europeiske råd (DER) frem til prinsippene om [EUs langtidsbudsjett \(Multiannual Financial Framework \(MFF\)\)](#) for perioden 2021 – 2027 og [gjenoppbyggingspakken](#) (Next Generation EU (NGEU)). EU-kommisjonen er kommet langt i arbeidet med å godkjenne landenes planer om bruk av gjenoppbyggingsmidler fra EU, kalt «Recovery and resilience facility», som er hoveddelen (opptil €672,5 mrd.) av NGEU. Det er satt en rekke vilkår for midlene, blant annet at minst 37 prosent skal kanaliseres til klimatiltak og at ingen av midlene skal gjøre betydelig skade på miljøet.

[EU enig om ny jordbrukspolitikk \(CAP\)](#)

Under det portugisiske formannskapet ble det 25. juni, etter lange forhandlinger, oppnådd [politisk enighet om EUs felles jordbrukspolitikk](#) (*Common agricultural policy (CAP)*) fra 2023 til 2027. Det var den siste avklaringen rundt EUs langtidsbudsjett, ettersom om lag 30 prosent av midlene i budsjettet er satt av til CAP. Av EUs totale landbruksbudsjett på ca. 3 500 milliarder kr i perioden (500 milliarder kr pr år) skal 40 prosent av midlene brukes som klimatiltak. Den nye felles jordbrukspolitikken i EU vil ikke igangsettes før 1. januar 2023 ettersom forhandlingene varte lang tid. Spørsmålet om forenlighet mellom EUs jordbrukspolitikk og EUs grønne giv, herunder hvor store deler av jordbruksbudsjettet som skulle settes av til tiltak og ikke minst hvordan, har skapt spenninger i forhandlingene. Det ble enighet om at 25 prosent av den direkte støtten til jordbruket (ca. 90 milliarder kr) skal brukes på et miljøprogram. Dette gjelder tiltak for økt økologisk jordbruksproduksjon, kombinasjon av jordbruk og skogbruk og karbonfangst i jordbruket. Målet er at 25 prosent av EUs jordbruksareal skal være økologisk i 2030 og at jordbruket på dette tidspunktet har blitt betydelig mer klima- og miljøvennlig.

[EU har fått en klimalov som lovfester klimamålene for 2030 og 2050](#)

Kommisjonen la 4. mars 2020 frem et [forslag til en europeisk klimalov](#). 21. april 2021 ble Rådet, Europaparlamentet (EP) og Kommisjonen i prinsippet enige om en europeisk klimalov. Det ble knyttet betydelige prestisje til at man i EU skulle komme til enighet i tide til president Bidens toppmøte om klima 22. og 23. april. Endelig versjon, som nå er trådt i kraft, er publisert i EUs «Official Journal» og finnes [her](#).

Enigheten innebærer at EUs klimamål for 2030 og 2050 er lovfestet. Det ble enighet om at man eksplisitt begrenser karbonopptakets rolle i EUs oppnåelse av klimamålet for 2030. Det vil kun være mulig å godskrive 225 millioner tonn CO₂-ekvivalenter fra netto karbonopptak i 2030, noe som tilsvarer 2,2 prosent av 55 prosent. For EP var det et viktig vilkår for å forhindre at økt opptak, etter deres mening, skulle «vanne ut» klimamålet. Fra Europaparlamentets forhandlere ble det i en pressekonferanse samme dag vist til at Kommisjonen hadde lovet å fremme forslag for økt karbonopptak i «Fit for 55»-pakken slik at det kan oppnås opp mot netto 57 prosent reduserte klimagassutslipp i 2030. Kommisjonen foreslo 14. juli at netto karbonopptak som EU skal oppnå i 2030 er 310 millioner tonn CO₂-ekvivalenter.

Videre ble man enige om at Kommisjonen, maksimalt seks måneder etter første globale gjennomgang i henhold til Parisavtalen («global stocktake» i 2023), skal foreslå et klimamål for 2040 og samtidig legge frem et karbonbudsjett i perioden fra 2030 til 2050 da EU skal være karbonnøytralt.

For tiden etter 2050 kom en til enighet om at EU skal tilstrebe («*aspirational goal*[...]to strive to achieve negative emissions») karbonnegativitet – at karbonopptak overstiger utslipp.

I trilogien oppnådde man enighet rundt opprettelsen av et europeisk vitenskapelig rådgivende styre for klima («*European Scientific Advisory Board on Climate Change*») bestående av 15 vitenskapelige eksperter. Dette organet skal være uavhengig og bistå med blant annet vitenskapelige råd om EUs klimatiltak, klimamål og sammenhengen mellom disse og EUs klimalov samt Parisavtalen.

Det ble enighet om at alle fremtidige regelverksforslag fra Kommissjonen skal være i tråd med EUs karbonnøytralitetsmål for 2050 eller inneholde en eksplisitt forklaring på hvorfor forslaget ikke er det.

Kommissjonen vil også ta initiativ, gjennom dialog og partnerskap, til frivillige sektorspesifikke veikart mot karbonnøytralitet.

[Ny klimatilpasningsstrategi lagt frem. Klimatilpasningsarbeidet skal bli smartere, kjappere og mer systemisk med et internasjonalt aktivt EU.](#)

Klimakommisær Frans Timmermans, presenterte 24. februar 2021 en [oppdatert strategi for klimatilpasning](#). Kommissjonen ser for seg et internasjonalt engasjert EU som fører en smartere, kjappere og mer systemisk klimatilpasningspolitikk.

Klimaendringene rammer samfunnene våre allerede og endringene vil tilta i årene fremover. Flommer og skogbranner i Europa denne sommeren har understreket viktigheten av EUs klimatilpasningsarbeid. Kommissjonen viser til at klimaendringene også vil treffe sosialt skjevt og understreker at det er viktig med sosialt rettferdig klimatilpasning.

Kommissjonen vil at klimatilpasningen skal bli smartere gjennom satsing på mer klimakunnskap, forskning og innovasjon. Klimatilpasningen skal bli kjappere ved at det gjennomføres flere faktiske prosjekter og at EU styrker sin beredskap og evne til tidlig respons. Klimatilpasningen skal bli mer systemisk ved at hensynet skal gjennomsyre alle relevante politikkområder og at gjenoppbygging etter kriser må være bærekraftig. Vellykket politikk for naturbaserte løsninger vil være en forutsetning for både klimatilpasning og reduksjon av klimagassutslipp. EU skal ha en ledende rolle innen klimatilpasningsarbeidet på den internasjonale arena og varsler økt støtte til slike tiltak i utviklingsland.

For mer [detaljert gjennomgang](#) viser vi til EU-delegasjonens rapport om EUs klimatilpasningsstrategi publisert i etterkant av fremleggelsen.

Europaparlamentet vedtok 17. desember 2020 en [resolusjon](#) der de gav uttrykk for EPs forventninger til den da kommende strategien. EPs håp om flere bindende kvantifiserbare nasjonale og europeiske mål ble ikke innfridd. Samtidig skriver Kommissjonen at den jobber videre med utvikling av metoder som kan ligge til grunn i alle fall for indikatorer man kan styre etter. Mange av EPs bekymringer ble likevel besvart av strategien.

Det portugisiske EU-formannskapet hadde et særlig fokus på klimatilpasningen våren 2021. Portugiserne avholdt 23. april 2021 et [uformelt miljøministerrådsmøte](#) der hele møtet var viet til klimatilpasning, med et særlig fokus på vanndimensjonen. Statssekretær Kjartan Alexander Lunde representerte Norge.

I møtet i Rådet for EUs miljøministere 10. juni 2021 ble det vedtatt [konklusjoner](#) på Kommissjonens oppdaterte klimatilpasningsstrategi. Det var stor støtte til strategien. Mange land fortalte hvordan de allerede er truffet av klimaendringer. Flere trakk frem at det er positivt med en «mainstreaming» av klimatilpasningshensyn i alle relevante politikkområder. I den ånd pekte Finland på at klimatilpasning med fordel kan diskuteres i rådsmøtene for andre ministre også. Det var flere land som fremhevet viktigheten av naturbaserte løsninger. Østerrike kalte dette «grønn klimatilpasning». Særlig var ble det trukket frem at naturbaserte løsninger er viktig i byer. I samme åndedrag var det land som understreket at det var viktig at det var en god sammenheng mellom klimatilpasningsstrategien på en side og andre tilstøtende

regelverk som biodiversitetstrategien, Farm to Fork-strategien og europeiske regler for vannforvaltning.

I diskusjonen ble det flere ganger poengtert at klimatilpasningen måtte ha et rettferdighetselement («just resilience»). Dette har en klar parallell til begrepet «rettferdig omstilling» («just transition») i den større klimasamtalen.

Landene ønsket velkommen Kommisjonens vektlegging av det globale perspektivet for klimatilpasning. Flere land pekte på at dette blir et viktig tema på klimatoppmøtet (COP26) i Glasgow i år. Det var også flere land som påpekte at EUs troverdighet i klimaarbeidet var avhengig av at man i Europa tok klimatilpasning på alvor. Flere land trakk frem at Parisavtalen setter mål for klimatilpasning, og at tiltak for tilpasning derfor også er oppfølging av Parisavtalen. Rådet ba Kommisjonen om å sende en klimatilpasningskommuniké til FN før COP26 i Glasgow i november.

[Kommisjonen fastsatte delegert rettsakt om klima i klassifiseringsforordningen og foreslo nytt direktiv for bærekraftsrapportering](#)

EU arbeider bredt med regelverk for å gjøre finanssektoren mer bærekraftig. Det som nok har fått mest oppmerksomhet det første halvåret i år gikk er arbeidet med klassifiseringssystemet for bærekraftige økonomiske aktiviteter, den såkalt taksonomien. Dette skal bidra til en felles forståelse av hvilke investeringer som er bærekraftige.

Europakommisjonen fastsatte 21. april 2021 den [delegerte rettsakten om klima](#) til klassifiseringsforordningen (taksonomien). Den delegerte rettsakten gir detaljerte klassifiseringskrav for når ulike næringssektorer skal kunne regnes som bærekraftige i finansieringssammenheng. Den delegerte rettsakten forelegges nå Europaparlamentet og Rådet. Normalt vil en delegert rettsakt kun forkastes dersom Rådet eller Parlamentet mener at Kommisjonen har gått ut over rettsgrunnlaget som de har fått ved morrettsakten som hjemmel for den delegerte rettsakten. Fristen for å kunne forkaste rettsakten er i dette tilfellet fire måneder, og kan forlenges med ytterligere to måneder. Terskelen for å forkaste en rettsakt er normalt høy, og i denne saken vil den politiske omkostningen kunne være betydelig. Formelt kreves kvalifisert flertall i Rådet (55% av medlemslandene og 65% av befolkningen). I tillegg til den delegerte rettsakten la Kommisjonen frem forslag til et nytt direktiv om bærekraftsrapportering for selskaper ([Corporate Sustainability Reporting Directive \(CSDR\)](#)). Med dette forslaget vil antallet rapporteringspliktige selskaper øke sammenlignet med dagens regime under direktivet for ikke-finansiell selskapsrapportering (NFRD).

[Diskusjon om Kommisjonens forslag til batteriforordning](#)

Kommisjonen la 10. desember 2020 frem et [forslag til batteriforordning](#). Dette er Kommisjonens første regelverksleveranse under EUs handlingsplan for sirkulær økonomi. Forordningen skal erstatte batteridirektivet av 2006 (Direktiv 2006/66/EF).

Det portugisiske formannskapet har lagt stor vekt på å arbeide med framdrift i Rådet når det gjelder forslaget til ny batteriforordning. Som følge av dette har de skrevet [et sammendrag](#) av framdriften på feltet under deres formannskap. Etter rundt 20 arbeidsmøter mellom medlemslandene i Rådet har man oppnådd mer klarhet, men ikke kommet frem til konkrete enigheter om tekst.

Det er uenighet om juridisk hjemmel for forslaget til batteriforordning. Kommisjonen har foreslått at regelverket hjemles i hensyn til det indre marked. Mange av EUs medlemsstater er

uenige og argumenterer for at det også innføres en miljøhjemmel for forslaget. Rådets juridiske tjeneste skal avgi en uttalelse om spørsmålet. Videre er det uenighet innad i Rådet og/eller mellom Rådet og Kommisjonen når det gjelder hvordan regelverket skal håndtere giftige stoffer, tidslinjer (særlig knyttet til delebert myndighet og tidsplaner for ulike krav), nasjonalt handlingsrom, utvidet produsentansvar, aktsomhetskrav, hvordan sammenhengen er mellom det foreslåtte regelverket og det eksisterende som REACH og rammedirektivet for avfall, sikkerhetskrav, m.m.

Miljøkommisær Sinkevicius understreket i [miljøministermøtet i Rådet 10. juni](#) at Kommisjonen fortsatt mener det er mest hensiktsmessig med et regelverk hjemlet i indre marked. Sinkevicius merket seg at mange land ønsket med fleksibilitet, særlig når det gjald utvidet produsentansvar. Han fortalte videre at JRC snart har gjort klart en rapport om inkludering av batterier fra lettere transportmidler (elsykler o.l.) i forslaget, jamfør tidligere ønsker fra medlemsstatene. Rapporten var ikke klar enda, men funnene tydet på at man kunne ta med også disse batteriene i forordningen. Rapporten ble senere ferdigstilt og kan leses [her](#). Når det gjelder tidsplanen for den sekundære lovgivningen så var det basert på Kommisjonens beste antagelser. Kommissær Sinkevicius håpet på et ferdigforhandlet resultat i løpet av første halvår i 2022 med et nytt regelverk på plass i starten av 2023, noe Sinkevicius fortalte ville sammenfalle med åpning av en rekke planlagte batteriproduksjonslinjer i EU.

Europaparlamentets miljøkomité (ENVI) er hovedansvarlig for batteriforslaget. Næringskomiteen (IMCO) og komiteen for industri, forskning og energi (ITRE) er assosierte komiteer, mens Transportkomiteen (TRAN) vil avgi holdning («opinion») til forslaget. Det tok en stund å avklare ansvarsfordelingen i EP, noe som blant annet følger av at dette er en ny type regelverk som griper inn i mange områder og krysser ulike hensyn. Ansvarlige i [IMCO](#), [ITRE](#) og [TRAN](#) har publisert utkast til holdning til forslaget som så skal stemmes over av de nevnte komiteene. Miljøkomiteen vil trolig stemme over deres posisjon til forslaget på nyåret. Europaparlamentet skal etter planen stemme i plenum om forslaget i februar 2022.

Klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn sendte 29. april 2021 et [brev](#) til miljøkommisær Virginus Sinkevicius om batteriforordningen der det gis støtte til sentrale aspekter av Kommisjonens forslag.

For øvrig viser vi til [halvårsrapporten](#) for andre halvdel av 2020 for mer bakgrunn.

[Kommisjonen lanserte en ny handelsstrategi](#)

Europakommisjonen la 18. februar 2021 frem en ny [handelsstrategi](#) som staker ut kursen for EUs handelspolitikk på mellomlang sikt. Handelspolitikken knyttes tett til EUs grønne giv og skal bidra til måloppnåelse gjennom unilaterale (karbontoll), bilaterale (bl.a. styrking av bærekraftskapitler i handelsavtaler) og multilaterale initiativer (fremme klimasamarbeid i WTO).

[Handlingsplanen for nullforurensning ble publisert i mai](#)

Den siste store [strategien under den grønne given](#) ble publisert i mai. Målet er at man eliminerer forurensning som skader helse eller miljø innen 2050. Koblingen mellom helse og forurensning og kostnader ved forurensning er tydelig kommunisert. Strategien peker på en rekke allerede etablerte initiativ og regelverk og «samler trådene», men framsetter i liten grad nye mål og ambisjoner. Dette har den blitt kritisert for av enkelte representanter i Europaparlamentet og av noen miljøorganisasjoner. Den har derimot et sterkt fokus på betydningen av å styrke gjennomføring, etterlevelse og håndhevelse av miljøregelverk. Den

har også et sterkt fokus på kostnader forbundet med forurensning og estimerer at manglende gjennomføring av eksisterende miljøregelverk er på ca. €55 milliarder pr. år.

[Kommisjonen kom med sin reviderte industristrategi 5. mai](#)

Kommisjonen lanserte sin [reviderte industristrategi](#) et drøyt år etter at de kom med sin første industristrategi i mars 2020. Den reviderte strategien er preget av erfaring med pandemien som Kommisjonen mener vil bidra til å akselerere den grønne overgangen. Pandemien overrasket Europa og viste behovet for bedre forståelse av Europas strategiske avhengigheter som påvirker EUs kjerneinteresser. Kommisjonen har gjennomført en analyse av varestrømmer inn til EU. Denne ble basert på handelsdata som analyserer import av 5200 produkter til EU. Analysen identifiserte 137 produkter (som utgjør 6% av EUs samlede vareimport) i sensitive økosystemer som EU er svært avhengig av. Disse var hovedsakelig i energiintensive næringer (for eksempel råvarer), helse (for eksempel aktive farmasøytiske ingredienser), forsvar samt innen teknologier som sentrale for å støtte den grønne og digitale transformasjonen. For over halvparten av disse produktene er EU avhengig av Kina, deretter følger Vietnam og Brasil. 34 av produktene (som utgjør 0,6 av samlet import) anses som særlig utsatt, fordi det er liten mulighet for diversifisering av verdikjeden eller egen produksjon i EU.

Strategien inkluderer et dypdykk på seks strategiske områder. Fire av disse gjelder verdikjeder og er basert på ovennevnte analyse av handelsstrømmer (råmaterialer, batterier, aktive farmasøytiske ingredienser og hydrogen). De to andre gjelder teknologi der EU kan ha havnet bakpå internasjonalt (halvledere og sky- og edge-teknologier). Kommisjonen antyder visse grep som kan avhjelpe slik avhengighet, slik som strategiske lagre, benytte alternative handelspartnere der det er mulig, men også bygge opp egen kapasitet i EU og treffe ensidige tiltak der dette er nødvendig. Kommisjonen vil også utnytte nære relasjoner med sine naboland, særlig i tilfeller der de har regulatorisk konvergens med EUs regelverk. Kommisjonen vil nå starte fase to av den grundige gjennomgangen av potensielle avhengigheter i viktige områder, inkludert produkter, tjenester eller teknologier som er nøkkelen til den digitale og grønne transformasjonen, for eksempel fornybar energi eller energilagring.

Kommisjonen vil fortsette å støtte industrielle allianser, der dette er det beste verktøyet for å akselerere aktiviteter som ellers ikke ville utviklet seg, og der de bidrar til å tiltrekke private investorer. Alliansene utfyller offentlig-private partnerskap og gir en bred og åpen plattform for å etablere strategiske veikart og effektiv koordinering av investeringsplaner for forskning, utvikling og innovasjon for teknologier i bestemte økosystemer. På tre av de seks områdene der Kommisjonen presenterer grundige gjennomganger på strategiske områder, har Kommisjonen allerede lansert industrielle allianser. Dette gjelder råvarer, batterier og hydrogen. Kommisjonen forbereder nå ytterligere to allianser, som allerede er annonsert: om prosessor- og halvlederteknologi, samt om industridata, Edge- og skyteknologi. Kommisjonen vil fortsette å støtte medlemslandenes innsats for å samle offentlige ressurser via viktige prosjekter av felles europeisk interesse (IPCEI) på områder der markedet alene ikke kan levere banebrytende innovasjon, slik det har vært innen områdene batterier og mikroelektronikk.

Global ledelse innen teknologier er avhengig av lederskap i internasjonal standardisering. Tilnærming av internasjonale standarder bidrar til å redusere tilpasningskostnadene og styrker EU og globale verdikjeder. For at EU skal beholde sin innflytelse i å sette globale standarder, må standardiseringsarbeidet i det indre marked fungere på en smidig og effektiv måte.

Kommisjonen vil derfor legge fram en strategi for standardisering som bygger opp om europeiske interesser samtidig som den søker åpenhet for å samarbeide med andre på områder av gjensidig interesse.

Avslutningsvis vises det til gjenoppbyggingspakken etter Covid-19, «Recovery and Resilience facility», planlagt gjennomgang av statsstøtteregeleverket for å understøtte grønn transformasjon, revidert strategi for bærekraftig finans og sustainable corporate governance, Carbon border adjustment mechanism (CBAM), og råvarealliansen European Raw Material Alliance (ERMA) som viktige for at EU skal lykkes med påkrevd omstilling.

[Europakommisjonen med melding om de blå næringene - Fra blå vekst til bærekraftig blå økonomi](#)

Europakommisjonen la 17. mai 2021 frem en [melding](#) om endret kurs for en bærekraftig blå økonomi i EU «*[Communication...] on a new approach for a sustainable blue economy in the EU. Transforming the EU's Blue Economy for a Sustainable Future*». Det blå skal integreres i det grønne og bidra til målene om avkarbonisering, nullforurensning, sirkulærøkonomi, gjenopprettelse av biodiversitet og bærekraftige systemer for matproduksjon i Europas grønne giv. Meldingen erstatter Kommisjonens melding om Blå Vekst fra 2012. Europas blå økonomi bidrar direkte med 4,5 millioner arbeidsplasser i EU – og enda flere indirekte. Alle aktivitetene påvirker i større eller mindre grad det marine miljøet – fra synlig forurensning til mikroplast og lydforurensning under vann, overutnyttelse av ressurser, redusert biodiversitet, etc. Alt dette vil påvirke den blå økonomiens fremtid. Meldingen som nå er lagt frem uttrykker et mål å integrere den blå økonomien i det grønne skiftet, ikke minst fordi denne økonomien alene kan stå for viktige bidrag til å håndtere klima- og miljøutfordringene Europa står overfor. De blå næringene kan også bidra til en inkluderende og bærekraftig gjenoppbygging av Europa etter pandemien.

Les mer på [Kommisjonens samleside](#) om fremleggelsen. EU-delegasjonen arrangerte et webinar om [blå økonomi i en grønn omstilling](#) sammen med det portugisiske formannskapet den 25. juni. Portugisisk havminister Ricardo Serrao Santos og statssekretær i Utenriksdepartementet Jens Frølich Holte var blant innleiderne.

[Europaparlamentet vedtok sin posisjon til Kommisjonens handlingsplan for sirkulær økonomi og biodiversitetsstrategi](#)

[- Handlingsplan for sirkulær økonomi](#)

Kommisjonen la frem sin handlingsplan for sirkulær økonomi 11. mars 2020. Ian Huitema (Renew) var saksordfører for [rapporten](#) om handlingsplanen for sirkulær økonomi som representerer Parlamentets posisjon og som fikk støtte fra flertallet under avstemming i plenum i februar 2021. Ian Huitema påpekte i sin innledning at økonomien må bli mer sirkulær og ressurser må gjenbrukes dersom EUs 2030- og 2050-mål skal nås. EU er ikke en region med store mengder råvarer, men man har mye erfaring og kunnskap om hvordan man kan oppnå sirkulære prosesser. Videre la Huitema vekt på viktigheten av å oppnå markeder for resirkulerte produkter gjennom lovreguleringer, utvide økodesign til flere produkter og å sette krav om minimum innhold av resirkulert materiale, bruke offentlige innkjøp for å oppnå en sirkulær økonomi og å benytte markedsmekanismer for å fremme resirkulerte materialer.

I debatten som fulgte var det bred støtte for rapporten på sirkulær økonomi fra parlamentarikerne. Parlamentet vedtok en rapport der Kommisjonen bes om å legge frem forslag om bindende mål for avfallsreduksjon, forbud mot destruksjon av visse usolgte varer, lovregulering som forhindrer planlagt for tidlig elding av produkter, bindende bærekraftskapitler i handelsavtaler og bindende mål for redusert bruk av jomfruelige råmaterialer. Europaparlamentet ønsker også at det settes bindende mål for redusert material- og fotavtrykk fra EUs forbruk i 2030 og 2050.

De konservative EPP hadde levert et endringsforslag til rapporten hvor det ble foreslått svekkelser. Dette gjaldt blant annet et lovpålagt krav om å unngå for tidlig aldring av produkter, krav til offentlige anskaffelser, samt reduserte forpliktelser til hvor lenge reservedeler til en del produkter skal være tilgjengelige. Ingen av disse endringsforslagene gikk gjennom. Det gjorde derimot et endringsforslag fra de Grønne hvor karbonfangst, lagring og bruk (CCS/CCU) sin rolle i en sirkulær økonomi ble tydeliggjort til å gjelde kun der man ikke har alternativer. Det ble presisert at en nullutslippsstrategi og reduserte utslipp fra kildene skal prioriteres.

- [Naturmangfoldstrategien](#)

Kommisjonen la frem sin [strategi for naturmangfold](#) i mai 2020. Cesar Luena fra sosialdemokratene har vært saksordfører for Europaparlamentets [rapport](#) om sin posisjon til strategien. Rapporten ble lagt frem for debatt og avstemming under møtet i plenum 7. og 8. juni. I rapporten oppfordres Kommisjonen til å utarbeide en europeisk naturmangfoldslov innen 2022. Den nye naturmangfoldsloven bør følge eksemplet i klimaloven ved at den setter mål for bevaring av biologisk mangfold for 2030 og 2050. Parlamentet krever også at Kommisjonen legger frem forslag til revidering og justering av EUs regler for bruk av biomasse for energiproduksjon. Revisjonsforslagene bør legges frem sammen med naturmangfoldsloven og klimaloven og utgjøre et nytt rettslig bindende rammeverk for å begrense forurensning. Rapporten har sterkt fokus på betydningen av å forhindre tap av bier og pollinatorer.

Parlamentet ønsker bindende mål for vern av naturmangfold i Europa og særlige mål for naturmangfold i byer. Parlamentet ønsker også et globalt bindende rammeverk for naturmangfold etter modell av Parisavtalen. Frihandelsavtaler bør ha mekanismer for bindende bærekraftsmål som lar seg håndheve.

Parlamentet gjentar i rapporten sin oppfordring til Kommisjonen om å foreslå bindende mål for Europas fotavtrykk hva gjelder råvarer og materialforbruk i 2030 for å bringe dem innenfor planetens grenser innen 2050. Parlamentet støtter Kommisjonens livsyklustilnærming for å måle miljøavtrykk av produkter og organisasjoner. Parlamentet ønsker videre at det utarbeides en juridisk bindende global plastavtale som inkluderer mål om et plastfritt hav.

Parlamentet har gjennom lang tid vært opptatt av naturmangfold og har gjentatte ganger advart mot tap av naturmangfold og som forventet sluttet et flertall seg til rapporten. Noen parlamentsmedlemmer fra EPP, ECR og Renew forsøkte å senke ambisjonsnivået, men fikk ikke gjennomslag for sine endringsforslag i avstemningen. Endringene de foreslo var å slette oppfordringen om streng beskyttelse av alle gjenværende europeiske gammelskoger (primary forest), samt å revidere bærekraftskriteriene for bioenergi i fornybardirektivet.

[Rådet vedtar rådskonklusjoner for kjemikalier](#)

Kommisjonen la 14. oktober 2020 fram sin nye [kjemikaliestrategi](#). I sine [rådskonklusjoner](#) som ble vedtatt 15. mars 2021 ber Rådet Kommisjonen om å gjennomføre tiltakene som er fastsatt i strategien, inkludert målrettede endringer for å effektivisere EUs kjemikalielovgivning, erstatte og minimere de såkalte Substances of very high concern (SVHC) og å fase ut de mest skadelige kjemikaliene for ikke-essensielle samfunnsbruk.

Rådet fremhever også viktigheten av å begrense eksponeringen for hormonforstyrrende stoffer og å redusere skadelige effekter av kjemiske blandinger.

Et viktig grep i strategien er fokuset på en "trygg og bærekraftig design". Medlemsstatene støtter denne livssyklus -tilnærmingen som tar hensyn til giftigheten av kjemikalier i alle stadier - fra produksjon til bruk, resirkulering og avhending. Formålet er å forhindre at farlige kjemikalier kommer inn i produkter allerede i designfasen. Denne tilnærmingen tar også sikte på å øke innovasjon og bærekraft i kjemikaliesektoren.

Rådet godkjenner at EU tar en ledende rolle globalt, ved å fremme sine regler for kjemikalier som standarden, samt sikre at EU har tilgang til kjemikalier som er kritiske for helse og samfunnets funksjon.

[Rådet vedtar konklusjoner for EUs renoveringsbølge](#)

Kommisjonen la 14. oktober 2020 frem en melding om «[renoveringsbølgen](#)». Initiativene i «renoveringsbølgen» skal bidra til å modernisere 35 millioner bygg og dermed redusere klimagassutslipp, skape jobber og kutte energikostnader. Energiministrene i Rådet vedtok 11. juni [konklusjoner til «renoveringsbølgen»](#). Blant annet ble renoveringens rolle i EUs økonomiske gjenoppbygging og viktigheten av dette for å nå EUs klimamål understreket.

[Rådet vedtar konklusjoner for EUs strategi for smart og bærekraftig mobilitet](#)

Kommisjonen presenterte 9. desember 2020 deres nye [strategi for smart og bærekraftig mobilitet](#). Strategien fremhever klima og bærekraft som den viktigste utfordringen fremover og at EUs grønne giv avhenge av om man lykkes med å redusere klimagassutslippene på transportområdet. Transportministrene i Rådet vedtok [2. juni konklusjoner](#) der de gir støtte til strategien.

[Politiske møter mellom miljøministrene i Rådet](#)

Hvert halvår avholdes det to formelle miljøministermøter, vanligvis i Luxembourg og Brussel, mens det avholdes et såkalt uformelt miljørådsmøte i landet som har formannskapsrolle for Rådet (EU-formannskapet). Det ble avholdt to formelle miljøministermøter i Rådet. Møtet 18. mars ble avholdt digitalt (og var derfor juridisk sett uformelt uten beslutningsdyktighet) mens møtet 10. juni ble gjennomført fysisk.

I det [digitale rådsmøtet](#) 18. mars var hovedtemaene EUs strategi for klimatilpasning, forhandlingene om EUs klimalov, et grønnere europeisk semester og Kommisjonens forslag til batteriforordning. I tillegg diskuterte man det åttende miljøhandlingsprogrammet, kjemikaliestrategien for bærekraft, skogsstrategien og Kommisjonens fremlagte revisjon av handelspolitikken.

I [møtet i Rådet 10. juni](#) vedtok miljøministerne rådskonklusjoner om klimatilpasningsstrategien. Det ble også holdt en større diskusjon om batteriforordningen og

EUs handlingsplan for null forurensing. Det portugisiske formannskapet orienterte om forhandlingene rundt Århusforordningen og det åttende miljøhandlingsprogram.

I tillegg var det medlemsland som satte ulike tema på agendaen. Nederland presenterte [et notat](#), med støtte fra Belgia og Luxemburg, om forhindring av biodrivstoffsvindel. Tsjekkia, med støtte fra Bulgaria, Hellas, Ungarn, Romania, Kypros og Slovakia, hadde utarbeidet et [notat](#) om implikasjoner av EUs klassifiseringssystem for bærekraftige investeringer (taksonomi) for EUs grønne omstilling. Sverige fremmet en [sak](#) om pollinatorer med støtte fra Luxembourg og Frankrike.

Det ble avholdt et [digitalt uformelt miljøministermøte 23. april](#) viet til vannutfordringene i en verden med endret klima. Fra Norge deltok statssekretær Kjartan Lunde.

Norge deltar i Green Growth Group - en gruppe av klimaambisiøse land i EU. Det blir typisk avholdt møter i forkant av de formelle miljøministerrådsmøtene som vanligvis er to ganger hvert halvår. Det ble kun avholdt et slikt møte våren 2021, i forbindelse med det digitale rådsmøtet 18. mars. Statssekretær Mathias Fischer fra Norge deltok på dette møtet der temaene var forhandlingene om EUs klimalov og «Fit for 55»-pakken som skulle komme til sommeren.

Norge deltar også i "REACH Up" som er en gruppe land i EU som ønsker en offensiv kjemikaliepolitikk og utvikling av et restriktivt kjemikalier regelverk. Miljøministrene møtes i tilknytning til miljørådsmøtene, men under covid-19 har disse møtene blitt digitale. Finland var vertskap for det første møtet i mars, og Nederland for det andre i juni. Tema politikerne diskuterte var Kommisjonens kommende tekstilstrategi og bærekraftig produktregelverk, i tillegg til batteriforordningen og Kommisjonens nullforurensnings handlingsplan. Landene delte synspunkter om hva de ser på som viktig i den kommende strategien for tekstiler. Betydelig redusert innhold av farlige kjemikalier, økt bruk av gjenvunne tekstiler og et mer bærekraftig livsløp for tekstiler var blant temaene ministrene diskuterte. Statssekretær Maren Herslet Holsen deltok på begge møtene.

[Norges regjering fortsetter sin dialog med Kommisjonen om EUs grønne giv](#)

EU og Norge har et tett samarbeid gjennom EØS-avtalen, og store deler av lovforslagene under Europas grønne giv vil falle inn under denne avtalen eller berøre Norge på andre måter.

For å fortsette dialogen om EUs grønne giv ble det 1. mars avholdt et [møte](#) mellom den norske regjeringen og Kommisjonen. EU-siden var representert med klimakommissær Frans Timmermans, transportkommissær Adina Valean og energikommissær Kadri Simson. Fra norsk side deltok utenriksminister Ine Eriksen Søreide, samferdselsminister Knut Arild Hareide, olje- og energiminister Tina Bru og klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn. Møtet var en direkte oppfølging av [møtet](#) som statsminister Erna Solberg hadde med president i EU-kommisjonen, Ursula von der Leyen, i fjor høst.

Regjeringen presenterte 20. april et [posisjonspapir](#) der den gir uttrykk for norske perspektiver og bidrag til Europas grønne giv. I tillegg utarbeides det fortløpende innspill fra regjeringen til pågående prosesser som berører klima og miljø.